

Homeen suojelua?

(Iltalehti 21.1.2014)

KAUPPAMAISTERI Sirpa Pietikäinen bloggaa rumia kasvinjalostuksesta (IL 17.1., ”Vaarallisen GMO-maissin hyväksymisestä valtataistelu”). Tieteen kertomus on toinen.

Bt ei ole ’myrkky’ vaan joukko torjuntaproteiineja, joita on käytetty laajasti kasvinsojeluksessa – luomuviljelyssäkin jo puoli vuosisataa. Torjunta-aineiksi niiden teho kohdistuu poikkeuksellisen hyvin juuri tarkoitettuun tuholaiseen; muille hyönteisryhmille ne ovat harvinaisen vaarattomia ja ihmiselle haitattomia.

Bt-proteiinien turvallisuudesta käyttäjälle ja ympäristölle on tehty satoja tutkimuksia, EU:ssakin kymmenittäin. Tutkimusohjelmien yhteenvedot osoittavat, että asiallista syytä huoleen ei ole. Todellisissa käyttötilanteissa ja ekosysteemeissä myös hyönteiskestävät Bt-lajikkeet rasittavat ympäristöä paljon vähemmän kuin perinteiset torjuntamenetelmät myrkkynuiskutuksineen.

Vaaraksi luonnolle on sitä vastoin koisan torjunnan ”luomumenetelmä”, joten sitä saa vapaasti käyttää EU:ssa. Euroopan maissipelloille näet levitetään joka vuosi miljardittain moldavialaisia loispistiäisiä (Trichogramma), jotka käyvät satojen eri hyönteislajien kimppuun. Nämä vieraseliot pistävät viljely-ympäristön uhanalaiset perhoslajit mieluusti poskeensa, osoittavat tutkimukset.

Blogin koisankestävä gm-maissi ei ole ’vaarallinen ympäristölle’ (17.1.), vaan EU:n turvallisuusviranomaisen (EFSA) on näyttänyt sen viljelylle vihreää valoa jo kuudessa tutkimusraportissaan vuodesta 2005 lähtien (Science, News 7.11.2013).

Maissin viljelyhakemus jätettiin EU:lle vuonna 2001, joten hakija on odottanut päätöstä vasta 12 vuotta. EU on ”hiukan myöhässä” – mikä kumma siis sai komission nyt ryhdistäytymään ”valtataisteluun” Pietikäisen kanssa? EY-oikeus tietenkään: se antoi syyskuussa langettavan päätöksen, jossa komissio tuomittiin lopettamaan EU:n geenisäädöksiä räikeästi rikkova vitkuttelunsa hyväksymisasiassa.

Tällä välin jopa ”luomun mallimaa” Kuuba on ryhtynyt viljelemään itse kehittämänsä Bt-maissia.

Koisankestävät geenimaissit ovat suojassa Euroopan maissikoisan tuhoilta, mikä on tärkeää terveydellemme. Tavallinen ja luomumaissi kärsivät koisavaurioista, joten

esimerkiksi Italiassa niissä on vaarallista homemyrkkyä sata kertaa enemmän kuin koisankestävässä geenimaississa.

Tämä homemyrkky aiheuttaa keskenmenoja, kehityshäiriöitä ja syöpää. Paljon luomumaissia käyttävissä ns. tortillavyöhykkeen maissa vauvoilla onkin moninkertainen määrä parantumattomia hermostovaurioita, kuten vesipäitä ja selkäydintai kitalakihalkioita.

Kuten aina evoluutiossa, tuhohyönteinen ”koettaa” ajan myötä kehittää sietokykyä tällekin kasvin suojakeinolle. Tuholaiskestävien kasvilajikkeiden viljelyssä kannattaa siksi noudattaa hyviä käytäntöjä, joita me EU:n Bt-asiantuntijaryhmässä laadimme, jotta näitä terveitä lajikkeita voidaan hyödyntää pitkään myös tulevaisuudessa.

JUSSI TAMMISOLA

MMT, FL, KASVINJALOSTUKSEN DOSENTTI

Toimitus oli varustanut kirjoituksen kuvalla: ”Greenpeacen ympäristöaktivistit osoittivat muutama vuosi sitten Puolassa mieltään geenimanipuloitua maissia vastaan.”